

**ANALIZA STANU GOSPODARKI
ODPADAMI KOMUNALNYMI
NA TERENIE GMINY SZYPLISZKI
za 2019 rok**

Sporządziła:
Emilia Dębowska

Zatwierdził:
Wójt
mgr inż. Mariusz Grygieńć

Szypliszki, 30 listopada 2020 r.

SPIS TREŚCI

I WSTĘP	3
II PODSTAWA PRAWNA.....	4
III SYSTEM GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY ORAZ ZAŁOŻENIA WOJEWÓDZKIEGO PLANU GOSPODARKI ODPADAMI.....	4
IV OCENA MOŻLIWOŚCI TECHNICZNYCH I ORGANIZACYJNYCH GMINY W ZAKRESIE GOSPODAROWANIA ODPADAMI.....	8
V OPŁATY Z TYTUŁU GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI.....	12
VI KOSZTY OBSŁUGI SYSTEMU	13
VII PODSUMOWANIE	14

I WSTĘP

Gmina Szypliszki istnieje od 1973 roku. Położona jest w powiecie suwalskim, województwie podlaskim. Gmina Szypliszki wchodzi w skład większego regionu geograficznego - Suwalszczyzny - położonego w północno - wschodniej części Polski, w północnej części Suwalszczyzny w sąsiedztwie drogowego przejścia granicznego z Litwą w Budzisku. W niewielkiej odległości od gminy znajdują się dwa kompleksy chronionej przyrody i krajobrazu tj. Suwalski Park Krajobrazowy i Wigierski Park Narodowy. Powierzchnia Gminy zajmuje 157 km², co stanowi 12 % powierzchni powiatu suwalskiego. Gmina sąsiaduje: od strony zachodniej gminą Jeleniewo i Rutką-Tartak, od strony południowej z gminą Suwałki i miastem Suwałki, od wschodu z gminą Puńsk i Krasnopol w powiecie sejneńskim, a od strony północno-wschodniej z Litwą. Obszar gminy zamieszkuje około 4019 osób w 52 wsiach.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2020r., poz. 1439) gminy zobowiązane są do wykonywania corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Analizę sporządzono na podstawie art. 9tb ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2020 r., poz. 1439 zwanej dalej ustawą). Na podstawie corocznej analizy weryfikowane są możliwości techniczne i organizacyjne Gminy Szypliszki w zakresie:

- a) możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- b) potrzeb inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- c) kosztów poniesionych w związku z odbiorem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- d) liczby mieszkańców;
- e) liczby właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 ustawy;
- f) ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
- g) ilości niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

II PODSTAWA PRAWNA

System gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Szypliszki funkcjonuje w oparciu o następujące podstawy prawne:

1. Ustawa z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (j. t. Dz. U. z 2020 r. poz. 1439);
2. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (j.t. Dz. U. z 2020 r., poz. 797 z późniejszymi zmianami);
3. Uchwała Nr I/18/2018 Rady Gminy Szypliszki z dnia 22 listopada 2018 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Szypliszki (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z 2018 r. poz. 4779);
4. Uchwała Nr I/19/2018 Rady Gminy Szypliszki z dnia 22 listopada 2018 r. sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, oraz ustalenia stawki tej opłaty (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z 2018r. poz. 4780);
5. Uchwała Nr XXII/152/2012 Rady Gminy Szypliszki z dnia 19 grudnia 2012 r. w sprawie przejęcia obowiązków odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z 2013 r. poz. 639);
6. Uchwała nr XI/56/2015 Rady Gminy Szypliszki z dnia 10 listopada 2015 r. w sprawie ustalenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z 2015 r. poz. 3663);
7. Uchwała nr XI/55/2015 Rady Gminy Szypliszki z dnia 10 listopada 2015 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z 2015 r. poz. 3672).

III SYSTEM GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY ORAZ ZAŁOŻENIA WOJEWÓDZKIEGO PLANU GOSPODARKI ODPADAMI

Istnieje hierarchia sposobów postępowania z odpadami:

- 1) zapobieganie powstawaniu odpadów;
- 2) przygotowywanie do ponownego użycia;
- 3) recykling;
- 4) inne procesy odzysku;
- 5) unieszkodliwianie.

Hierarchia ta stanowiła punkt wyjścia do opracowania celów i kierunków działań w zakresie postępowania z odpadami w ramach Krajowego Planu Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016-2022.

Obecny system gospodarki odpadami na terenie Gminy Szypliszki oparty jest o w/w akty prawne oraz założenia zapisane w Planie Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016-2022. Plan Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego wyznaczył następujące cele główne, o które musi być oparty system gospodarowania odpadami na terenie Gminy Szypliszki:

- 1) Zwiększenie udziału odzysku, w szczególności recyklingu w odniesieniu do szkła, metali, tworzyw sztucznych oraz papieru i tektury, jak również odzysku energii z odpadów zgodnego z wymogami ochrony środowiska.

2) Zwiększenie ilości zbieranych selektywnie odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych.

3) Wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów.

W obecnym kształcie ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nakłada obowiązek ponoszenia opłaty miesięcznej za gospodarowanie odpadami komunalnymi na właścicieli każdej nieruchomości, na której zamieszkują mieszkańcy. Zmiany w obowiązującym systemie gospodarowania odpadami polegają głównie na:

- przejściu przez gminy obowiązków właścicieli nieruchomości w zakresie odbierania odpadów komunalnych oraz ich zagospodarowania w zamian za uiszczoną opłatę na rzecz gminy;

- osiągnięciu określonych w art. 3b i art. 3c znowelizowanej ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach odpowiednich poziomów:

- Recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w wysokości co najmniej 50 % wagowo,
- Recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych w wysokości co najmniej 70 % wagowo,
- Ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania :
 - do dnia 16 lipca 2013 r. – do nie więcej niż 50 % wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania,
 - do dnia 16 lipca 2020 r. – do nie więcej niż 35 % wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

- organizowaniu przetargów na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy lub na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne lub organizowaniu przetargów na odbieranie i zagospodarowanie tych odpadów;

- ustanowieniu selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w którym selektywne zbieranie obejmować będzie przynajmniej następujące frakcje materiałów: papieru, metalu, tworzywa sztuczne, szkła, opakowań wielomateriałowych;

- tworzeniu punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób zapewniający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy;

- podejmowaniu działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

Nowy system gospodarowania odpadami komunalnymi zobowiązuje również podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości do:

- przekazywania odebranych selektywnie zebranych odpadów do instalacji odzysku i unieszkodliwienia odpadów;

- przekazywania odebranych zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania do regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych;
- sporządzania i przekazywania sprawozdań.

Odpady komunalne zebrane z terenu Gminy Szypliszki przekazywane są do Regionalnej Instalacji do Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK) w Suwałkach.

1. W wyniku przeprowadzonego przetargu nieograniczonego, odbiór odpadów komunalnych i ich zagospodarowanie od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych, na których powstają odpady komunalne, realizowany jest przez MPO Sp. z o.o. ul. 42 Pułku Piechoty 48, 15-950 Białystok z siedzibą w Augustowie ul. 3 Maj 53, 16-300 Augustów.

2. Nowy przejęty przez gminę system gospodarki odpadami komunalnymi wiązał się z wprowadzeniem opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Rada Gminy Szypliszki wybrała metodę naliczania opłaty mieszkańcom gminy od gospodarstwa domowego w zależności od ilości osób w gospodarstwie domowym. Nieruchomości niezamieszkałe obciążane są opłatą w zależności od ilości wytworzonych odpadów tj. wielkości pojemnika na danej nieruchomości. W 2016 roku znowelizowana ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wprowadziła opłatę ryczałtową od nieruchomości, na których znajdują się działki letniskowe i innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno- wypoczynkowe.

Stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w przypadku gdy odpady są zbierane i odbierane w sposób selektywny w roku 2019:

Gospodarstwa domowe	Stawki obowiązujące w 2019 r. w zł
1 osobowe	11,00
2 osobowe	24,00
3 osobowe	32,00
4 osobowe	48,00
5 osobowe	59,00
6 osób i więcej	60,00

Stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w przypadku gdy odpady nie są zbierane i odbierane w sposób selektywny w roku 2019:

Gospodarstwa domowe	Stawki obowiązujące w 2019 r. w zł
1 osobowe	17,00
2 osobowe	32,00
3 osobowe	56,00
4 osobowe	71,00
5 osobowe	78,00
6 osób i więcej	83,00

W przypadku nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy a powstają odpady komunalne stawki za pojemnik w roku 2019 przedstawiały się następująco:

Pojemnik	Stawki obowiązujące w 2019 r. w zł	
	Selekcja	Bez selekcji
35- 60 1	13,00	18,00
120 1	27,00	38,00
240 1	38,00	59,00
1100 1	111,00	165,00
KP 5,5	504,00	820,00
KP- 7	696,00	1039,00

Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe, lub inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, wykorzystywane jedynie przez część roku, jeżeli odpady komunalne są zbierane i odbierane:

- w sposób selektywny: 235,00 zł za domek letniskowy;
- w sposób nieselektywny: 311,00 zł za domek letniskowy.

3. Właściciele nieruchomości z terenu Gminy Szypliszki obowiązani są do selektywnego zbierania następujących rodzajów odpadów:

- 1) zielone, odpady biodegradowalne;
- 2) papier i tektura (w tym opakowania, gazety, czasopisma itp.);
- 3) odpady opakowaniowe ze szkła;
- 4) tworzywa sztuczne i metale;
- 5) zużyte baterie i akumulatory;
- 6) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny;
- 7) przeterminowane leki;
- 8) chemikalia;
- 9) meble i inne odpady wielkogabarytowe;
- 10) zużyte opony;
- 11) odpady budowlane i rozbiórkowe;
- 12) opakowania wielomateriałowe.

Zaleca się aby odpady biodegradowalne gromadzone były w przydomowych kompostownikach. Gmina Szypliszki jest gminą rolniczą i odpady biodegradowalne w 90% zagospodarowywane są w gospodarstwach jak również prowadzone są przydomowe kompostowniki. Odpady zmieszane gromadzone są w pojemnikach i workach czarnego koloru. Odpady z papieru i tektury gromadzone są w worki koloru niebieskiego, szkło gromadzone jest w workach koloru zielonego zaś tworzywa sztuczne i plastik gromadzony jest w workach koloru żółtego. Worki są dostarczane bezpłatnie w ramach opłaty uiszczanej przez mieszkańców przez wykonawcę umowy. Właściciele nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych musieli we własnym zakresie zakupić pojemniki na odpady zmieszane.

4. Od sierpnia 2013 r. funkcjonuje przy Oczyszczalni Ścieków w Słobódce Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) czynny w każdą drugą i ostatnią sobotę miesiąca w godz. 10.00-14.00. W PSZOK-u oddać można zużyte baterie i akumulatory, opakowania po chemikaliach i przeterminowane leki, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, tekstylia,

odpady wielkogabarytowe oraz zużyte opony. Transport odpadów do PSZOK mieszkańcy zapewniają we własnym zakresie i na własny koszt.

Mieszkańcy, którzy chcą oddać odpady wielkogabarytowe (stare meble), zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny zamiar ten zgłaszają w Urzędzie Gminy Szypliszki w pokoju Nr 12. Następnie pracownicy firmy wywozowej odbierają odpady z posesji.

Dodatkowo pojemnik na przeterminowane leki został ustawiony w aptecce w miejscowości Szypliszki, przy ul. Suwalskiej 21.

Pojemniki na zużyte baterie i akumulatory zostały ustawione w Szkole Podstawowej w Słobódce, w Szkole Podstawowej w Kaletniku oraz w Urzędzie Gminy Szypliszki.

IV OCENA MOŻLIWOŚCI TECHNICZNYCH I ORGANIZACYJNYCH GMINY W ZAKRESIE GOSPODAROWANIA ODPADAMI

1. Możliwość przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Przetwarzanie rozumiane jest jako proces odzysku lub unieszkodliwiania, w tym przygotowanie poprzedzające odzysk lub unieszkodliwianie.

Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych związane są z ich zagospodarowaniem w poszczególnych instalacjach do odzysku (głównie instalacje mechaniczno-biologiczne przetwarzania odpadów komunalnych) lub unieszkodliwiania (głównie składowanie odpadów na składowiskach).

Na podstawie obowiązujących przepisów podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości zamieszkałych jak również niezamieszkałych obowiązany jest do przekazywania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania do regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych. Odpady komunalne odebrane z terenu naszej gminy transportowane są przez przedsiębiorcę do Przedsiębiorstwa Gospodarowania Odpadami w Suwałkach. Na terenie Gminy Szypliszki nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych.

2. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

W 2019 r. na terenie gminy nie zrealizowano żadnych zadań inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

Na terenie Gminy Szypliszki nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych. W regionie Północnym, do którego należy Gmina Szypliszki, funkcjonuje regionalna instalacja w Suwałkach, która ma wystarczającą moc przerobową. Wszystkie zabrane odpady komunalne są dostarczane do regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych lub do instalacji zastępczej obsługi regionu. Odpady z terenu Gminy Szypliszki trafiają do Przedsiębiorstwa Gospodarki Odpadami w Suwałkach ul. Raczkowska 150 A.

3. Liczba ludności.

Gmina Szypliszki liczy 4014 mieszkańców (stan na 31.12.2019r.). W deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, złożonych w urzędzie gminy, ujętych zostało 3036 mieszkańców (stan na 31.12.2019r.). Różnica w podanej liczbie mieszkańców wynika m.in. z tego, że wielu uczniów i studentów kontynuuje naukę poza miejscem stałego zameldowania. Analogiczna sytuacja występuje wśród osób czynnych

zawodowo, którzy ze względu na wykonywaną pracę przebywają poza terenem gminy. Na bieżąco prowadzone są działania mające na celu weryfikację danych zawartych w deklaracjach i sprawdzenie ich ze stanem faktycznym. Zobowiązane do uiszczania opłaty są osoby faktycznie zamieszkujące daną nieruchomość, bytujące na terenie danej nieruchomości (fakt zameldowania nie jest tożsamy z faktem przebywania, bytowania).

- Liczba mieszkańców Gminy Szypliszki wynosi 4014 na dzień 31.12.2019 r.
- Liczba złożonych deklaracji ogółem: 1401

4. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie złożyli deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnym.

Jeżeli zajdzie uzasadnione podejrzenie, że właściciel nieruchomości pozbywa się odpadów komunalnych w sposób niezgodny z obowiązującymi przepisami ustawy Wójt Gminy wzywa mieszkańców w przedmiotowej sprawie. W 2019 roku wystosowano kilkanaście takich pism do podmiotów, które nie złożyły deklaracji pomimo takiego obowiązku albo istniały uzasadnione wątpliwości co do danych zawartych z deklaracji. Nie było potrzeby wydawania decyzji określającej wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

5. Liczba nieruchomości niezamieszkałych.

Gmina Szypliszki do systemu gospodarowania odpadami komunalnymi przyjęła nieruchomości niezamieszkałe, w związku z czym do złożenia deklaracji zobowiązani zostali przedsiębiorcy działający na terenie gminy jak również osoby prawne. Na terenie gminy występują nieruchomości częściowo zamieszkałe tj. nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy i prowadzona jest na nich działalność gospodarcza. Osoby, które składają deklarację i zaznaczają opcję nieruchomość częściowo zamieszkała uiszczają opłatę za gospodarstwo domowe plus opłatę za pojemnik.

- Liczba złożonych deklaracji ogółem z nieruchomości niezamieszkałych: 195
- w tym ilość złożonych deklaracji na nieruchomości wykorzystywane rekreacyjnie: 151

Na terenie gminy znajduje się Przejście Graniczne w Budzisku w związku z tym na trasie drogi krajowej nr 8 znajdują się miejsca obsługi podróżnych tzw. zajazdy dla TIR-ów. W miejscach tych produkowane jest dużo odpadów komunalnych. Zajazdy wykazują w większości pojemniki KP-7. Odbiór odpadów odbywa się tam dwa razy w miesiącu, w jednym przypadku odbiór następuje cztery razy w miesiącu. Na osiedlu mieszkaniowym w Słobódce ustawione są 3 pojemniki KP-7, z których korzystają trzy wspólnoty mieszkaniowe. Osoby prowadzące działalność gospodarczą korzystają z pojemników 1100l, 240l i 120 l. Gmina Szypliszki jest gminą turystyczną w związku z czym wiele osób przyjezdnych korzysta z systemu gospodarki odpadami. Turyści składają deklaracje za gospodarowanie odpadami komunalnymi i płacą opłatę ryczałtową. Na trzech wioskach letniskowych w okresie od maja do końca października ustawiane są pojemniki KP-7, z których korzystają turyści.

6. Ilości odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy Szypliszki w 2019 roku.

Rodzaj odebranych odpadów	Kod odpadów	2019 r. (Mg)
Zmieszane odpady komunalne	20 03 01	713,08
Zmieszane odpady opakowaniowe	15 01 06	54,54
Opakowania ze szkła	15 01 07	7,2
Opakowania z papieru i tektury	15 01 01	16,06
Szkło	20 01 02	44,86
Odpady wielkogabarytowe	20 03 07	18,26
Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	20 01 08	1,02
Odpady ulegające biodegradacji	20 02 01	0,5
Odpady wielkogabarytowe PSZOK	20 03 07	1,54
Razem		857,06

7. Osiągnięte poziomy recyklingu w 2019 roku.

Przeciętny Polak „produkuje” około 320 kg odpadów rocznie. Warto się zastanowić, jak postępować, żeby śmieci powstawało jak najmniej, dzięki czemu nasze otoczenie będzie ładniejsze, a my zaoszczędzimy na opłatach. Segregując śmieci znacząco przyczyniamy się do ochrony środowiska. Dzięki segregacji możliwe jest odzyskanie ogromnej ilości surowców energii i pieniędzy. Przykładowo, produkując puszkę ze złomu, można zaoszczędzić nawet 96% energii, zmniejszyć zanieczyszczenie wody o 97% i zdecydowanie ograniczyć negatywny wpływ jaki ma na środowisko produkcja aluminium. Celem wdrożenia reformy było wypełnienie zobowiązań Polski w zakresie uzyskania wymaganych dyrektywą ws. odpadów poziomów recyklingu niektórych odpadów surowcowych pochodzących z gospodarstw domowych i innych odpadów komunalnych.

Gmina ma obowiązek osiągnięcia do dnia 31 grudnia 2020 r.: poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w wysokości co najmniej 50 % wagowo. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych nałożyło na gminy obowiązek recyklingu lub przygotowania do ponownego użycia makulatury, szkła, tworzyw i metali na poziomie 10% w 2012 r., 12% w 2013 r. 14% w 2014 r. 16% w 2015 r. i 18% w 2016 r. Ten stopniowy wzrost utrzymany zostanie jedynie do 2017 r. po którym nastąpią skokowe zmiany, co rok aż o 10%.

	Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia (%)								
	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło	10	12	14	16	18	20	30	40	50

W 2019 roku osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji PAPIERU, METALI, TWORZYW SZTUCZNYCH I SZKŁA wynosi na terenie Gminy Szypliszki 42,89%. Aby możliwe było zrealizowanie obowiązków wynikających z dyrektyw unijnych, tzn. osiągnięcie we wskazanym terminie odpowiednich poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania (do dnia 16 lipca 2013 r. – do nie więcej niż 50%, a do dnia 16 lipca 2020 r. – do nie więcej niż 35%), a także poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia oraz odzysku innymi metodami papieru, metali, tworzyw sztucznych, szkła (do dnia 31 grudnia 2020 r. – 50%), a także innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych (do dnia 31 grudnia 2020 r. – 70%) gmina musi podjąć pewne działania.

Chcąc spełnić wymogi w zakresie ograniczenia przez gminy masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania konieczne jest prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów, w tym odpadów zielonych, biodegradowalnych oraz zagospodarowanie odpadów zielonych we własnym zakresie, poprzez przydomowe kompostowniki min. po to aby odpady tego typu nie trafiły na składowisko odpadów komunalnych ponieważ wówczas odpady komunalne mogą być efektywniej zagospodarowywane.

Gminy zostały zobowiązane do ograniczenia ilości odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania. Wskaźniki odzysku i recyklingu odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przewidzianych do osiągnięcia w 2019 roku i następujących latach - wskaźniki te przedstawia tabela :

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Dopuszczalny poziom masy odpadów komun. Ulegających biodegradacji przekazanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. (%)	75	50	50	50	45	45	40	40	35

Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania na terenie gminy Szypliszki wyniósł 0,00 % przy dopuszczalnym poziomie 40 %.

Odpady budowlane uznawane za odpady komunalne, są to odpady budowlano - remontowe wytwarzane w wyniku funkcjonowania gospodarstwa domowego. Również te odpady zostały objęte prawnym obowiązkiem ich odzysku, w tym recyklingu.

Obowiązujące poziomy odzysku, w tym recyklingu dla odpadów budowlanych przedstawiono w poniższej tabeli:

	Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami (%)								
	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Inne niż niebezpieczne odpady budowlane i remontowe	30	36	38	40	42	45	50	60	70

W 2019 roku na terenie Gminy Szypliszki nie były odbierane odpady budowlane i rozbiórkowe.

Analizując powyższe dane można stwierdzić, że gospodarka odpadami komunalnymi na terenie gminy Szypliszki jest prowadzona prawidłowo. Osiągnięto właściwy poziom recyklingu. Zdecydowana większość odpadów komunalnych jest poddawana innym niż składowanie procesom przetwarzania. Z informacji uzyskanych z Przedsiębiorstwa Gospodarowania Odpadami w Suwałkach wynika, że odpady o kodzie 19 12 12 przekazane zostały do dalszego zagospodarowania jako komponent do produkcji paliwa alternatywnego, tzw. preRDF.

8. Edukacja ekologiczna

Dostrzegając potrzebę wsparcia rodziców i placówek oświatowych w kształtowaniu postaw proekologicznych wśród dzieci i młodzieży, gmina podjęła działania edukacyjno-informacyjne z zakresu edukacji ekologicznej, ze szczególnym naciskiem na gospodarkę odpadami komunalnymi oraz segregację odpadów komunalnych. W 2019 roku edukacja zajęć edukacyjnych odbywała się pod hasłem „Mądre dzieci segregują śmieci” i skierowana była w szczególności do dzieci ze szkół w Słobódce, Kaletniku i Jasionowie.

Głównymi cele edukacji ekologicznej:

- zaangażowanie społeczności lokalnej do aktywnej ochrony środowiska;
- kształtowanie proekologicznych postaw wśród dorosłych, młodzieży i dzieci;
- promocja i popularyzacja selektywnej zbiórki odpadów.

Zajęcia były przeprowadzone w formie prelekcji oraz pokazu slajdów z wykorzystaniem prezentacji jak również filmików przekazujących prawidłową segregację odpadów. Spotkanie z dziećmi zakończone zostały formą warsztatów aktywizujących grupę, z wykorzystaniem technik twórczego myślenia, zajęć ruchowych i plastycznych. Warsztaty zorganizowane były w oddziale przedszkolnym- 5-latki na terenie gminy oraz w klasach „0” , I- III i IV- VI. Aby zachęcić dzieci do aktywnego uczestnictwa w segregacji odpadów ogłoszone były konkursy. Dla zwycięzców konkursu zostały przewidziane nagrody książkowe. Dzieci podzielono w następujący sposób:

- przedszkolaki i klasa „0” Eko plakat- „Mądre dzieci segregują śmieci”.
- klasa I- III Eko plakat- „Mądre dzieci segregują śmieci”.
- klasa IV- VI Eko plakat „Kupuj z głową”.

Kolejną grupą stanowiła młodzież, która już wkrótce stanie się dorosła i będzie musiała podejmować ważne decyzje, związane również z gospodarką odpadami. Zajęcia ekologiczne połączone były z prezentacją multimedialną oraz emisją filmu promującego selektywną zbiórkę odpadów komunalnych zostaną przeprowadzone w klasach VII- VIII. Edukacji ekologicznej wynika stąd, że większość społeczeństwa nie zna obowiązującego prawa i nie wie na czym polega ochrona środowiska. Prowadzenie edukacji ekologicznej wśród młodzieży ma za zadanie wytworzyć takie wzorce zachowania, aby ochrona środowiska była priorytetem. Uczniowie podczas zajęć dowiedzieli się m.in. jak prawidłowo segregować odpady, jak postępować z odpadami niebezpiecznymi, takimi jak zużyty sprzęt elektryczny czy elektroniczny, środkami chemicznymi, jaki wpływ na środowisko mają rozkładające się odpady, a także co dzieje się z odpadami po odebraniu ich od mieszkańców. Aby zachęcić młodzież do aktywnego uczestnictwa w segregacji odpadów ogłoszony był konkurs na wykonanie prezentacji nt. „Recykling mądre słowo”. W tej grupie nikt nie wziął udziału w konkursie.

W ramach edukacji ekologicznej Gmina Szypliszki przygotowała ulotki zawierające najistotniejsze informacje dotyczące segregacji odpadów. Ulotki zostały rozdane w szkole dla dzieci oraz były przekazywane mieszkańcom gminy.

W ramach edukacji ekologicznej zostały zakupione kosze do segregacji odpadów do poszczególnych szkół z terenu gminy. Tak aby dzieci mogły uczyć się od najmłodszych lat segregacji odpadów.

V OPŁATY Z TYTUŁU GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI

Gospodarka odpadami	Kwota w PLN
Należność	670 276
Wpłaty	645 252,56
Zaległość	21 778,75
Nadpłata końcowa	2 069,25

VI KOSZTY OBSŁUGI SYSTEMU

Od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r. koszty związane z nowym systemem gospodarki odpadami komunalnymi kształtowały się następująco:

Nazwa	Wykonanie (kwota w PLN)
Koszty związane z obsługą administracyjną systemu (m.in. wynagrodzenie osobowe pracowników, zakup materiałów i wyposażenia, szkolenia, opłaty prowizyjne) oraz inne koszty związane z gospodarowaniem odpadami	34 378,16

Koszty związane z odbiorem, transportem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych	555 773,40
Koszty programu edukacji ekologicznej	10 550,70
Razem:	

VII PODSUMOWANIE

Na terenie Gminy Szypliszki od dnia 1 lipca 2013 roku funkcjonuje nowy system gospodarowania odpadami komunalnymi wynikający z nowelizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Gmina Szypliszki podjęła w terminie wszystkie wymagane przepisami prawa uchwały oraz przejęła wszystkie obowiązki z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Na podstawie powyższych danych należy stwierdzić, że system gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Szypliszki w 2019 r. funkcjonował prawidłowo. Mieszkańcy mieli możliwość pozbycia się wszystkich odpadów komunalnych powstających w gospodarstwie domowym, a oprócz odbioru odpadów bezpośrednio z nieruchomości można było również oddać nieodpłatnie wszelkiego rodzaju odpady segregowane, wielkogabarytowe i odpady problemowe do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

Priorytetowym zadaniem Gminy Szypliszki na kolejne lata jest dalsze uświadamianie mieszkańców w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi w celu ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów komunalnych oraz racjonalnego sortowania odpadów komunalnych, aby osiągnąć określone przez Unię Europejską poziomy odzysku i recyklingu odpadów oraz ograniczyć masę odpadów ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania. Poprawie powinna ulec także prawidłowa segregacja odpadów u źródła, która wpłynie korzystnie na gospodarkę odpadami na terenie Gminy Szypliszki w przyszłych latach.